

หัวข้อวิทยานิพนธ์	กฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน
คำสำคัญ	กฎหมายต้นแบบ / การจัดตั้งศาล / สิทธิมนุษยชน / วิธีพิจารณาคดี
ชื่อนักศึกษา	อนันต์ เพ็ชรวัฒนะกุลชัย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร. สุนีย์ มัลลิกะมาส
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรดุษฎีบัณฑิต
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2563

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการหาคำตอบปัญหาของการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนโดยการจัดตั้งองค์กรศาล และวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน การวิจัยใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก การมีส่วนร่วมออกแบบหรือร่วมออกแบบ และการรับฟังความคิดเห็น เพื่อนำคำตอบไปจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบ

ข้อค้นพบของการวิจัย คือการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนและวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชน โดยมีโครงสร้างเป็นศาลอิสระแห่งชาติ มีระบบการพิจารณาคดีแบบไต่สวน องค์คณะตุลาการที่มีความเชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนจากตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 3 คน ศาลยุติธรรมและศาลปกครอง แห่งละ 1 คน รวม 5 คน การคุ้มครองพยาน การคุ้มครองชั่วคราว และการเยียวยาความเสียหาย คำตอบที่ได้มานำไปสู่การจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบมีบทบัญญัติ 39 มาตรา แบ่งเป็น 4 หมวด ประกอบด้วย หมวด 1 หมวดทั่วไป หมวด 2 การสืบสวนและสอบสวน หมวด 3 วิธีพิจารณาคดี และ หมวด 4 บทเฉพาะกาล

การวิจัยเสนอแนะให้มีการตรากฎหมายจัดตั้งศาลสิทธิมนุษยชนและวิธีพิจารณาคดีสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามรูปแบบที่วิจัยนี้ได้มา และแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 โดยให้เพิ่มอีกหมวดหนึ่งว่าด้วยศาลสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นอกหมวด 10 ว่าด้วยศาล และหมวด 11 ว่าด้วย ศาลรัฐธรรมนูญ

THESIS TITLE	MODEL LAW ON THE ESTABLISHMENT OF THE NATIONAL HUMAN RIGHTS COURT AND PROCEDURAL HUMAN RIGHTS CASES
KEYWORDS	MODEL LAW / ESTABLISHMENT OF COURT / HUMAN RIGHTS / PROCEDURAL LAW
STUDENT	ANAN PIANWATTANAKULCHAI
THESIS ADVISOR	PROFESSOR DR.SUNEE MALLIKAMARL
LEVEL OF STUDY	DOCTOR OF LAWS
FACULTY	SCHOOL OF LAW, SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2020

ABSTRACT

This research objective aims to find the problems of the protection of human rights by establishing the judicial court and the human rights procedure. Research methodology adopted is qualitative research consisting of documentary research; in-depth interview; participatory design, co-design; and hearing. The research result will be brought to formulate the Model Law.

The research found that the efficiency of the protection of the human rights must establish the National Human Rights Court and Procedural Human Rights Cases which the structure be the national independence court with the inquiry system; the 5 committee judges on human rights expertise from 3 judges of the Constitution Court, and a judge from the Court of Justice and from the Administrative Court. The protection of witness; Temporary protection; and Remedy the damages. The research result formulated to be a Model Law with the structure of 39 Sections divided into 4 Chapters; Chapter 1 General Provisions; Chapter 2 Inquiry and Investigation; Chapter 3 Court Procedure; Chapter 4 Transitory Provision.

The research suggestions based on the research result are the enactment of the National Human Rights Court and the Procedural Human Rights Cases. To amend the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2560 by adjusting one Chapter on the National Human Rights Court, excluding the Chapter 10 Court, and Chapter 11 Constitution Court.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ถ้าไม่ได้รับความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร.สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ท่านเมตตาตลอดเวลาอันมีค่าคอยช่วยเหลือปรับปรุงเนื้อหา ข้อมูล ข้อเสนอแนะ และแนวทางการจัดทำวิทยานิพนธ์จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี ผู้วิจัยจึงกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง

นอกจากนั้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณแก่ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงไกร เจริญชนาวัดน์ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.เขวณะ ไตรมาส รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ โชคเหมาะ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดพล เทพสิทธิ์า คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ช่วยให้คำแนะนำชี้แนะอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณศาลรัฐธรรมนูญที่กรุณาให้การสนับสนุนทุนวิจัย และหน่วยงานต่าง ๆ ที่กรุณาให้สัมภาษณ์และให้ข้อมูลที่จำเป็นพร้อมทั้งให้คำแนะนำในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสามารถสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ด้วยดี และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ (พิเศษ) จรรย์ ภักดิชนากุล และศาสตราจารย์ ดร.ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญทั้งสองท่านและท่านสัตยา อรุณอารี รองอัยการสูงสุด ที่กรุณาสนับสนุนข้อมูลและแนวคิดต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยฉบับนี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ (พิเศษ) ประทีป ทับอัติตานนท์ ผู้พิพากษาศาลยุติธรรม รองศาสตราจารย์สุพล อิง-ประสาร อาจารย์ประจำหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี นางสาวมณฑาทิพย์ ชุมทอง นักวิชาการพัสดุชำนาญการพิเศษ สำนักบริหารหนี้สาธารณะ กระทรวงการคลัง นายสุภัทร แสงประดับ นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญชำนาญการพิเศษ และพันเอก ดร.ประเสริฐ แดงไผ่ นักวิชาการอิสระ ซึ่งเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือในการสนับสนุนข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจ และเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยจัดทำวิทยานิพนธ์นี้จนสำเร็จ ตลอดจนท่านผู้มีพระคุณที่ไม่ได้กล่าวนามที่มีส่วนในการสนับสนุนและให้กำลังใจช่วยเหลือให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

อนันต์ เพียรวัฒนะกุลชัย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม